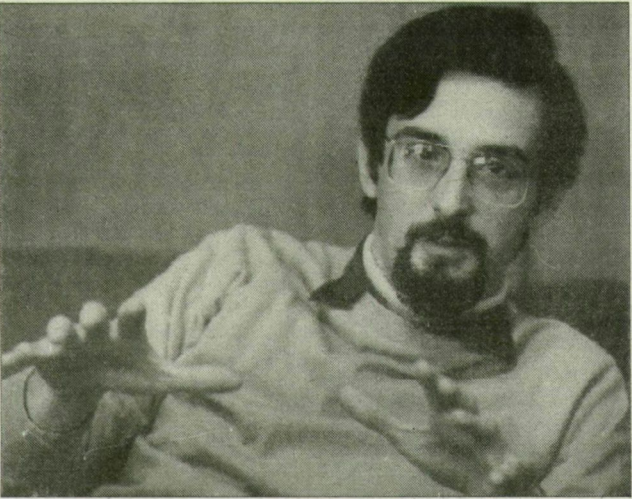

Ha mindenkinek adunk, senkinek sem adtunk igazán!

Báthty Gábor képviselő arról, hogy Szeged a Balkán, vagy a Nyugat kapuja lesz-e

Országutak találkozásánál fekszik Szeged. A tranzitszerep minden előnyét élvezzi és minden nyitgét nyögi a város. Hatalmas lehetőség három ország találkozási pontjához közel élni, de vajon mennyire használta ki a város ezt a lehetőséget az elmúlt években. Egyáltalán: mennyire lehetőség ez ma, vagy csak esély egy város későbbi felemelkedéséhez. A kereskedő városról, a tranzit Szegedről Báthty Gábor képviselőt, az önkormányzat városfejlesztési, környezetgazdálkodási és műszaki bizottságának egyik alelnökét kérdeztük.

– Nagyon nehéz arra feleletet adni, mennyire használja ki a város a lehetőségeit. Ha körülnézünk, a szomszédban háború dúl, ellenséges indulatok feszülnek – s így inkább azt kell mondani, hogy a hármashatár közelsége egyelőre csak potenciális lehetősége Szegednek.

– A város vezetése vajon minden esélyt megragadott arra, hogy változtasson ezen?

– Látni kell, hogy túl sok feladat szakadt egyszerre az önkormányzat nyakába, ugyanakkor rendkívül szűkek az erőforrások. Sok fontos feladatnak így nem tud eleget tenni a város.

– Sorolni kellene!

– Éppen ez adná a várospolitika lényegét. De Szegednek véleményem szerint nincs várospolitikai koncepciója, az önkormányzat csak a tűzoltómunkát végzi, toldja-foldja a lyukakat. El kellene dönteni végre, mi fontos a városnak és eszerint elosztani a keveset is.

– Milyen szerepet szánna Szegednek?

– Csak reménykedek abban, hogy ez a város előbb-utóbb betölti majd regionális szerepét. Így a legfontosabb a megfelelő infrastruktúra megteremtése lenne. Kicsit eltűlözva, de ezután már ölbe tett kézzel várhatnánk, hogy jönne a vállalkozók.

– Mi az akadálya ennek a pénzhiánynak?

– Ma még büntetésnek érzik az intézmények, ha valamire nem kapnak pénzt a költségvetésből. Az évi nyolc milliárdos büdzsé több mint fele az intézmények működtetésére megy el. Fel kellene állítani egy fontossági sorrendet, s az erőforrás vége valahol elvágna a fonalat: ennyire futotta. Ha mindenkinek adunk egy keveset – ahogyan ez ma még működik – akkor senkinek sem adtunk igazán.

– Az önkormányzat milyen sikerrel dajkálja a kapcsolatok?

– Még mindig sok a protokolláris látogatás. Ráadásul mi is, akárcsak a szomszédos volt szocialista országok, nyugatra

A megtalált szerepkör: egyetemi város

A vidéki egyetemi városok önkormányzatai általában nem hívtak életre külön a felsőoktatással foglalkozó bizottságokat. Dr. Mécs Imre tanszékvezető docens (JATE) szerint, aki a szegedi önkormányzat Tudományos és Felsőoktatási Bizottságát vezeti, e testület létezése már önmagában is arra mutat, hogy itt a közgyűlés felismerte: a város, azaz polgárai számára óriási lehetőségek rejlenek abban, hogy a felsőoktatásban jelentős szellemi kapacitás áll rendelkezésre. A lehetőségeket kölcsönösségi alapon, azaz meghatározott együttműködésben kell kiaknázni.

Mi történt az önkormányzat – és a bizottság – két esztendeje alatt? Azt mondja Mécs tanár úr, hogy a szóhasználat megváltozása is minőségi változást jelent a gondolkodásban: nem „a város és az egyetem”, hanem „a régió és az Universitas” egymásrautaltságáról van szó. A gondolkodás nyitottságát és távlatosságát mutatja, hogy a bizottság – amelyben természetesen egyetemi emberek is dolgoznak – kezdettől az együttműködés nemzetközivé tágításának lehetőségeit is kihasználta, abban a tudatban, hogy a legközelebbi jövőben a város leginkább

piacképes tevékenysége: a szellemi

tevékenység lesz.

De haladjunk a szűkebb körtől a tágabb felé: a szegedi felsőoktatási intézmények szűkös állami költségvetésére tekintettel az önkormányzat mindent megtesz, hogy mecénási szerepkörben segítse a szellemi produktumok létrejöttét. Az universitas koncepcionális alaktításában, szervezésében, az egységes kubatúra megteremtésében is részt vesz az önkormányzat, és pénzzel – pályázatok útján – is támogatja az önkormányzati érdekeket közvetlenül, vagy közvetve szolgáló felsőoktatási tevékenységeket – különös tekintettel a régió gazdasági szerkezetének átalakítására, az interregionális kapcsolatokra. Az idén

majdnem négymilliós támogatást

ítélt oda a bizottság az e célokat szolgáló, legkülönbözőbb egyetemi-főiskolai részlegeknek, személyeknek (hozzájárult a város például a botanikus kerti székelő kapu fölállításhoz, a csillagvizsgáló működtetésének költségeihez, kongresszusok megrendezéséhez, külföldi utazásokhoz, könyvek kiadásához, stb.).

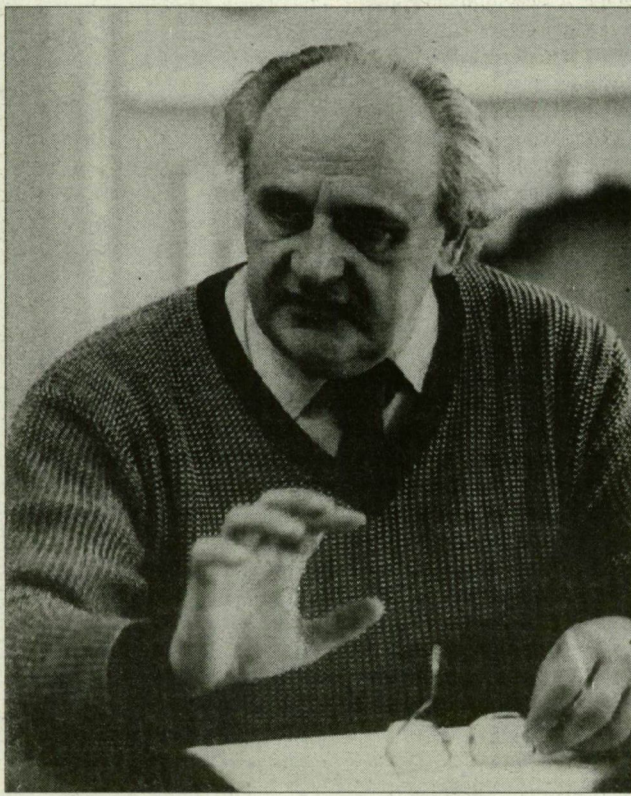
A tágabb kör: az universitást, a várost és a nagyvilágot összekötő, egységes városi informatikai rendszer kiépítésé-

nek terve és a megvalósítás első lépései. Az információéhség általános az országban; kielégítéséhez ennek az igénynek a felismerésén kívül szellemi potenciál szükséges – és persze pénz. Az előző kettő Szegeden, a magas színvonalú matematikai, számítástudományi kultúra városában adott. Az utóbbi, az anyagi fedezet előteremtéséért az Európai Közösség által kiírt, a régiók közötti együttműködést célzó pályázaton sikerrel vett részt a város. Arról van szó, hogy a már létező adatbankok szolgáltatásainak összegzésével, kiegészítésével, közigazgatási szintre emelésével egy hamarosan mindenkinek nélkülözhetetlen informatikai központ működjön. Ez nemcsak a gyors és megalapozott közigazgatási döntéseket segíti majd, hanem a gazdaságnak, az egészségügynek – az élet minden területének döntéshozó szereplőit jól használhatják. Egymással és külföldi partnerekkel gyorsan kapcsolatot teremthetnek, információkat cserélhetnek. Árutözsde működhet, középpontjában a Nyugat és a Kelet közötti piaci forgalomnak. Olyan agytröszt létesülhet – vagy ahogyan Mécs tanár úr mondja:

„varázspálca” kerülhet a kezünkbe

– amelyet a városlakók egyenként és együtt, személyes- és közhaszonra naponként igénybe vesznek. A szakembereket kiválasztották az előkészítő munkálatok elvégzésére, megszerezték – Bretagneban és Cambridge-ben – az európai tapasztalatokat; egyelőre Szeged és környéke informatikai központját hozzák létre, 3-5 év múlva a regionális, három megyét behálózó rendszer is működhet. Egy tudományos park létesítésével – mely szintén a nem túl távoli jövő terve – a szegedi szellemi erőknél szinte teljeskörű felhasználása valósulhatna meg, s valóságos tartalmat nyerene az universitas és a város együttműködése.

SULYOK

A gazdálkodás legyen nyilvános – véli Jankó Attila

– A közgyűlés most alkotott rendeletet a város vagyonával való gazdálkodás szabályairól. Mit tart ebből a legfontosabbnak a vagyongazdálkodási és vállalkozó bizottság elnöke?

– A rendelet előírja, hogy leltárt kell készíteni a város vagyonáról. Ez nagyon fontos, mert amíg ez a felmérés el nem készül, nem lehetünk pontosan tisztában azzal, mivel is gazdálkodunk. Előfordult, hogy meghirdettünk olyan ingatlant, amiről utólag derült ki, hogy nem is a városé. Sajnos a rendelet nem szab határidőt a leltár elkészítéséhez. Előírja viszont, hogy a városi vállalatok felügyelőbizottságainak időnként be kell számolniuk arról, mi a helyzet az adott vállalatnál. Ez is jó dolog, mert eddig nemigen volt külső kontroll, márpedig a város nagyon ráfizethet arra, ha nem jól gazdálkodik a vállalatok.

– A felügyelőbizottságokkal kapcsolatban felmerülhet a kérdés: valóban ellenőrzik a kérdést; valóban ellenőrzik a vállalatot, vagy inkább lobbiznak az érdekében.

– Feltételezhető, hogy lobbiznak. Hiszen ezek a vállalatok – függetlenül attól, hogy a város tulajdonában vannak – önálló egységek, természetes, hogy igyekeznek lobbizni saját érdekében. Ezt a jelenséget nem lehet megszüntetni, de mindenképpen láthatóvá kell tenni. A gazdálkodás legyen nyilvános és áttekinthető, hiszen közvagyonról van szó. Egyébként a felügyelőbizottságok helyett jobb volna, ha a város külső szakértői cégeket kérne fel a vállalatok ellenőrzésére.

– Jelentős önkormányzati vagyont jelentenek a bérlakások. Vannak, akik eladáspártiak, mások ezt túlzott kedvezménynek tartják. Azzal viszont mindenki egyetért, hogy az önkormányzat halogatja a döntést.

– Valóban húztuk ezt a dolgot, tovább is, mint ahogyan azt a nemzeti lakáskonceptió késlekedése indokolná. Ennek az az oka, hogy a bérlakások kérdése rengeteg problémát vet fel. Megteheti-e az egész várost képviselő önkormányzat, hogy a többség számára elérhetetlen előnyökhöz (kedvezményes kamatozású hitelekhez) juttat egyeseket? Mi lesz azokkal a lakásokkal (és a benne lakókkal), amelyek felújítására nem lesz pénze annak, aki megvásárolja? Míndamelllett a bérlakás-ügy rendezését nem lehet tovább húzni.

A forgalmi érték 40-50 százalékáért, összegszegű fizetéssel vagy normál kamatozású hitelek mellett el kell kezdeni a bérlakások eladását.

– Ez vonatkozik a belvárosi bérlakásokra is?

– Van olyan elképzelés, mely szerint a szűk belvárosban lévő állami lakásokat egyelőre nem kellene eladni. Ezt én is támogatom, mert a belváros Szeged kirakata, amelyik most nem túl szép képet mutat. Általános rekonstrukcióra van szükség, amit könnyebb úgy elvégezni, ha ezek az épületek egy kézben vannak.

– Az önkormányzatnak nemcsak vállalatai és ingatlanai vannak, hanem értékpapírai, üzletrészei is különböző átalakult cégekben. Ez mekkora vagyont jelent?

– Egymilliárd forintnyi értékpapírunk van, ennek egy része viszont szemétté válik, ha a cégeket felszámolják. Az üzletrész-vagyon valójában biztosan nem ér többet 500 milliónál. De eladni sem lehet az értékpapírokat, mert amitől meg kellene szabadulni, arra nincs vevő, amire meg volna, azt nem érdemes eladni.

– Az önkormányzatnak nemcsak az a feladata, hogy őrizze a város vagyonát, hanem, hogy segítse a helyi gazdaság élénkülését.

– Így van, és e téren vannak mulasztásaink. A bizottságoknak például szorosabb és rendszeresebb kapcsolatot kellene tartania a gazdasági élet szereplőivel. Ennek érdekében tervezzük a konzultációk bevezetését. De azt hiszem, ez a kapcsolattartás még polgármesteri, alpolgármesteri szinten sem kielégítő. A hivatal ügyintézése pedig nagyon lassú és körülményes, ami sokszor a bizottság munkáját is hátráltatja.

– A bizottságokat gyakran éri az a vád, hogy nem rendelkeznek elég hozzáértéssel, mégis úgy döntenek egy-egy kérdésben, mintha szakértők volnának.

– Egy bizottsági tagnak annyi hozzáértéssel kell rendelkeznie, hogy a szakértők által elkészített anyagot értékelni tudja, annak alapján dönteni tudjon. Ez a legtöbb bizottságban így is van. Ez persze nem azt jelenti, hogy egyes képviselők nem mélyedhetnek el jobban az adott területre vonatkozó jogszabályokban.

KECZER GABRIELLA

RAFAI GÁBOR